

Vanhuspalvelulain toimeen panoa Enontekiön kunnassa

Raportti Ikäihminen toimijana -hankkeen työskentelyjaksosta 2013–2014

Tuija Rantatalo
Lähihoitaja
2014



Sisällys

1. Johdanto
2. Kehittämistavoite ja -tehtävä
3. Resurssit
4. Toteutus ja tulokset
5. Pohdinta
6. Liitteet ja lähteet

LIITE 1. Enontekiön kunnan pilotointisuunnitelma

LIITE 2. Enontekiön kunnan vanhusneuvoston toimintasääntö

LIITE 3. Asiakaspalaute kysely lomake ja tulokset

1. Johdanto

Ikäihminen toimijana – vanhuspalvelulain toimeenpanoa Pohjois-Suomessa -hankkeen toiminta-aika oli 1.7.2013–31.10.2014. Hankkeen hallinnoijana toimi Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä ja toteuttajana Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus. Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymälle valtionavustusta 750 000 euroa. Hankkeen kokonaiskustannukset olivat 1 000 000 €. Hankkeessa mukana olevien kuntien osuudeksi tuli 250 000 €.

Hankkeessa keskityttiin vastaamaan 1.7.2013 vanhuspalvelulain (laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn turvaamisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvuluista 980/2012) velvoittamiin haasteisiin. Hankkeen kehittämisen ydin muodostui kolmesta kehittämistavoitteesta: 1) Ikääntyvän kuntalaisen omatoimisuuden ja arjessa selviytymisen tukeminen, 2) Kiireen kesytys toiminnan ohjauksella, palveluohjauksella ja työhyvinvoinnin lisäämisellä kotiin annettavissa palveluissa sekä 3) Strateginen johtaminen ja alueellinen suunnittelu.

Enontekiön kunnan kehittämistehtävänä oli useita yksittäisiä kehittämistehtäviä: palveluohjauksen työvälit, asiakaspalautekysely, hyvinvointipalvelut (kerhot), vanhusneuvoston perustaminen ja yhteistyön kehittäminen eri toimijoiden kesken. Kehittämistehtävien suunnittelusta vastasivat kuntien vanhustyön vastaavat yhteistyössä kehittäjätyöntekijän kanssa. Keskeisenä ajatuksena hankkeen käynnistymisessä oli saada kehittäjätyöntekijät, vanhuspalveluista vastaava johto, esimiehet sekä iäkkäät kuntalaiset (asiakkaat ja omaiset) mukaan hanketyöhön ja luoda sitä kautta yhteys kehittämistarpeiden ja palveluiden tuottamisen välille.

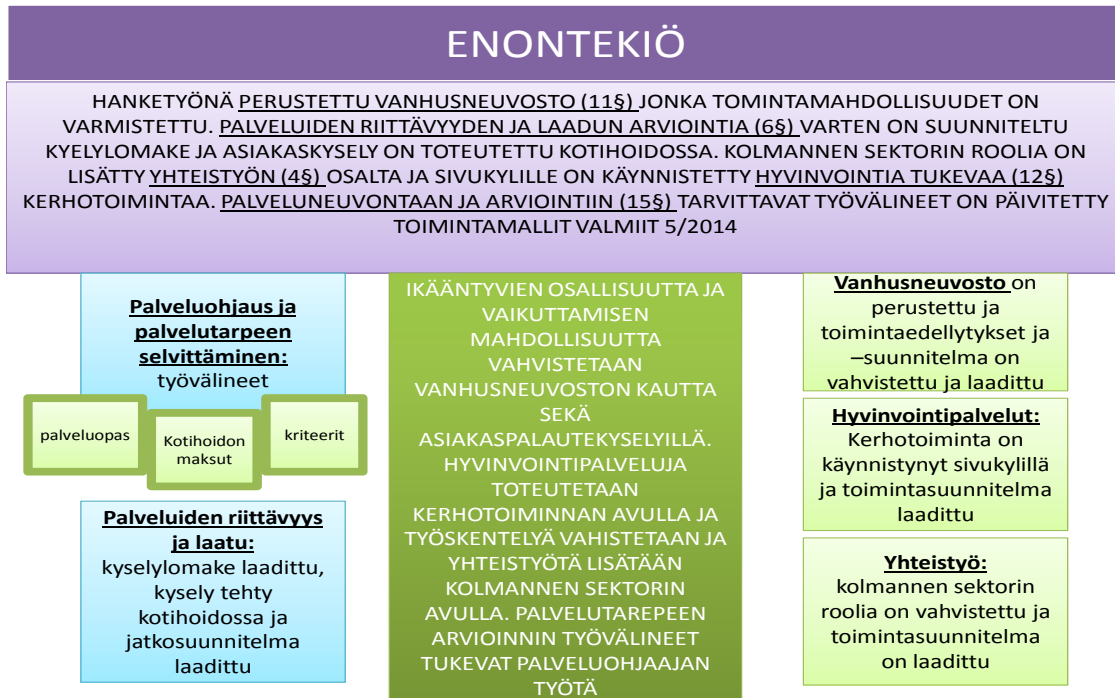
Kuntien ja kuntayhtymien välistä yhteistyötä toteutettiin videovälitteisten palavereiden, työseminaarien ja valmentavien koulutussarjojen avulla. Toimenpiteillä tuettiin kuntia ja kehittäjätyöntekijöitä kehittämistehtävässä.

2. Kehittämistavoite ja -tehtävä

Enontekiön kunnan kehittämistavoitteena oli 1) Ikääntyvän kuntalaisen omatoimisuuden ja arjessa selviytymisen tukeminen sekä 2) Kiireen kesytys toiminnan ohjauksella, palveluohjauksella ja työhyvinvoinnin lisäämisellä kotiin annettavissa palveluissa. Kehittämistehtävinä olivat yhteistyön kehittäminen kunnan toimijoiden, yhdistysten ja järjestöjen kanssa, palveluohjauksen kehittäminen, vanhusneuvoston perustaminen ja sen toimintaedellytysten vahvistaminen. Liitteessä yksi on kuvattu Enontekiön kunnan pilotointisuunnitelma (Liite 1).

Vanhuspalvelulain mukaan jokaisessa kunnassa tulee olla vanhusneuvosto ja sen toimintamahdollisuudet tulee turvata. Enontekiön kunnassa ei ole ollut vanhusneuvostoa, joten vanhusneuvoston perustaminen oli ajankohtaista. Lain mukaan kunnan eri toimialojen on toimittava yhteistyössä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi. Lisäksi kunnan on tehtävä yhteistyötä kunnassa toimivien julkisten tahojen, yritysten sekä ikääntyneitä väestöä edustavien järjestöjen ja muiden yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi. Yhteistyön vah-

vistaminen eri toimijoiden kesken oli pienen kunnan yksi tärkeimmistä tehtävistä. Ikäihmisten kerhojen tarkoituksena on syrjäytymisen ehkäisy ja arjen mielekkyyden lisääminen. Palveluohjauksen kehittämällä tavoiteltiin toimintojen tehokkuutta sekä asiakaslähtoisempää työskentelyä. Kuviossa yksi on kuvattu Enontekiön kunnan toteutunut kehittämistavoitteet ja tehtävät toteutuneessa muodossa.



Kuvio 1. Enontekiön kunnan kehittämistavoitteet ja – tehtävät

3. Resurssit

Kehittäjätyöntekijäksi valittiin kotihoidon vakituinen työntekijä lähihoitaja Tuija Rantatalo. Hänen sijaisena työskenteli lähihoitaja Tuija Parviainen. Kehittäjätyöntekijän työaika oli 50 %. Kehittäjätiimin jäseninä olivat Terveystieteiden puolelta: Terveystieteiden lääkäri Taina Korhonen, Kotisairaanhoidon puolelta: Anneli Kultima ja Virpi Klemettinen, Fysioterapeutti Auli Kynsijärvi. Sosiaalitoimen puolelta: Sosiaalisuhteiden puolelta: Annikki Kallioniemi, Vanhainkoti Luppokoti, vastaavahoitaja Satu-Marja Eira-Keskitalo, Saamenkielinen kehittäjä-sosiaalityöntekijä Anne-Maria Näkkäläjärvä, Kotipalvelu Piia Juuso (saamenkielinen) ja Tuija Rantatalo ja, kehittäjäasiakkaita ei saatu mukaan, asiakaskyselyyn vastasi kotipalvelun asiakkaista 60 %. Kehittäjätiimi kokoontui kokonaisuudessaan 2 kertaa, pienemmissä. Hanketyötä toteutettiin 1.10.2013 – 31.5.2014 välisenä aikana.

Hankkeessa tarvittavat toimistotilat ja laitteet olivat kunnan toimistossa. Kehittäjätyöntekijällä oli oma työtietokone internet yhteydellä sekä muut tarvittavat työvälineet. Virtusteen käyttöönotto kunnassa helpotti videopalavereja ja koulutuksien saamista paikalla.

4. Toteutus ja tulokset

Hanketyön aikana perustettiin vanhusneuvosto, jonka toimintamahdollisuudet varmistettiin. Palveluiden riittävyyden ja laadun arviointi varten suunniteltiin kyselylomake ja asiakaskyselyt toteutettiin kotihoidossa. Kolmannen sektorin roolia lisättiin yhteistyön osalta ja sivukylille käynnistettiin hyvinvointia tukevaa kerhotoimintaa. Palvelutarpeen arviointia varten päivitettiin palveluopas ja määritettiin palveluiden myöntämisen perusteet ja kotihoidon maksut tarkistettiin

4.1 Vanhusneuvoston perustaminen

Vanhuspalvelulain mukaan kunnan on asetettava ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi vanhusneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Hankkeen aikana vanhusneuvosto perustettiin ja toimintaedellytykset varmistettiin. Vanhusneuvosto ehti kokoontua hankkeen aikana kolme kertaa. Enontekiön kunnan vanhusneuvoston toimintasääntö on liitteenä (Liite 2).

Vanhusneuvoston jäseniltä saatiin kaikilta suostumus tehtävään, järjestäytymiskokous pidettiin 5.2.2014. Vanhusneuvoston jäsenet koottiin kylittäin, että saataisiin mahdollisimman laaja maantieteellinen kokonaisuus, sopivan ikäisiä ja asioista kiinnostuneita haastateltiin ja pyydettiin suostumus vanhusneuvoston jäsenyyteen.

Vanhusneuvosto vaikuttaa jatkossa kunnalliseen päätöksentekoon asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneiden hyvinvoinnin kannalta. Vanhusneuvosto on tähän mennessä tehnyt aloitteita eri elämänaluilta sekä valmistellut vanhustenhuollon toimintasuunnitelman, missä yhteydessä on laajasti keskusteltu kunnan vanhustenhuollon tilanteesta.

Enontekiöllä toimii vanhusfoorumi, mistä sovittu eri toimijoiden kanssa. Vanhusfoorumi kokoontuu sosiaalitoimen kutsumana kaksi kertaa vuodessa, on avoin kaikille kiinnostuneille toimijoille. Vanhusfoorumissa pohdintaa eri teemojen ympäriltä sekä tiedotetaan asioista. Perinteisesti Enontekiöllä vanhustenhuollon toimijoita on koonnut vanhusten viikko, jonka ohjelmasta on yhdessä pyritty luomaan kokonaisuus.

4.2 Hyvinvointipalvelut ja yhteistyö

Hankkeen aikana toteutettiin kolmannen sektorin toimijoiden osalta kartoitus yhteistyön lisäämiseksi vanhusten kotona asumisen turvaamiseksi. Pienellä kunnalla on vähän toimijoita ja yhteistyötä tehdään paljon. Yhteiset palaverit kunnassa toimivien järjestöjen kanssa järjestetään vuosittain ja yhteyttä pidetään tarvittaessa.

Kolmannen sektorin kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä mm. kerhojen toiminnan jatkamisen ja uuden kerhon perustamisen kanssa. Ikäihmisten kerhojen tarkoituksena on syrjäytymisen ehkäisy ja arjen mielekkyyden lisääminen. SámiSoster ry. ja Enontekiön seurakunta sekä Suomen Punaisen Ristin Enontekiön osasto ovat pitkään olleet tärkeitä yhteistyökumppaneita.

Kerhot ovat toimineet jo kohta vuosikymmenen ajan kolmella kylällä. Sivukylillä järjestetään kerhotoimintaa 1-2 viikon välein ja kirkonkylällä kerran viikossa. Yhteistyönä seurakunnan ja SámiSoster ry:n järjestämät ikäihmisten kerhot toimivat vuoden 2014 alusta

neljällä kylällä. Hankkeen aikana aloitettiin kerho Palojoensuussa, jossa sovittiin, että kerho kokoontuu osanottajien kotona, koska kunnalla ei ole tarjota omia tiloja. Toiminta saatiin käyntiin ”lainaa pirttiäsi” perusteella. Kerhopaikat vuorottelevat neljässä eri pirtissä.

4.3 Palveluohjauksen työvälineet

Palveluoppaan päivitys tehtiin hankkeen aikana ja se on esitelty sekä jaettu kunnan ikääntyville asukkaille. Palveluoppaan päivityksellä tuetaan omatoimisuutta ja hyvinvointia. Opas on luettavissa kunnan internet sivuilla. <http://www.enontekio.fi/media/sosiaalitoimi/palveluopas-ikaihmisille-helmikuu-2014.pdf> Palveluopasta päivitetään 2 x vuodessa.

Perusturvalautakunta päivitti kotihoidon kriteerit ja ne astuivat voimaan 1.4.2014. Kotihoidon maksut tarkistettiin ja uudet kotipalvelumaksut astuivat voimaan 1.3.2014. Hoito- ja palvelusuunnitelmissa on tarkoitus ottaa huomioon asiakkaiden erilaiset tarpeet, kotipalvelun ja kotisairaanhoidon antaman palvelun lisäksi myös kolmannen sektorin tarjoamat palvelut.

4.4. Asiakaspalautteet

Palveluiden riittävyttä ja laadun arviointia varten tehtiin hankkeen aikana asiakaspalautelomake ja kysely toteutettiin kotipalvelun asiakkaille. Lomake löytyy liitteessä kolme (Liite 3). Kyselylomakkeen tekoon osallistui kotipalvelun henkilökuntaa sekä sosiaaliohjaaja. Asiakaspalautekyselyn tulokset liitetään myöhemmin laadittavaan omavalvontasuunnitelmaan. Kyselyyn vastasi 25, kysely lähetettiin 40 asiakkaalle 60 % vastasi kyselyyn.

4.5. Muu hanketyöskentely

Hankkeen aikana saatiin paljon tietoa eri kuntien toiminnasta vanhustyössä. koulutukset olivat todella antoisia ja mielestäni mielenkiintoisia. Osallistuin hankkeen aikana kaikkiin muihin koulutuksiin, paitsi 3.2 jolloin en ollut töissä. Koulutukset olivat osallistuneiden mukaan kiinnostavia ja tarpeellisia ajankohtaisuus oli myös hyvä, joskin vähäisen osallistujien määrän vuoksi, ei tulosta voi ehkä pitää kovin tarkkana.

Taulukko 1. Hankkeen järjestämät koulutukset ja niihin osallistuminen

Koulutus	päivämäärä	arvosana 1-5	osallistujia
Palvelutarpeiden tunnistaminen	5.12.2013	3	4 henkilöä
Toimintakyky	16.12.2013	3	3 henkilöä
Palvelunohjaus	16.1.2014	3	3 henkilöä
Kuntouttava työote laitoksessa ja kotihoidossa	3.2.2014	3	3 henkilöä
Ikääntyneiden lääkehoidon erityiskysymykset	17.2.2014	4,5	3 henkilöä
Ravitsemus kuntoutus	15.4.2014	4,5	9 henkilöä

Kuntouttava työ-ote laitoksessa ja koti-hoidossa	29.4.2014		tulossa
--	-----------	--	---------

Hankkeen aikana saatiin Lapin näkövammaiset ry:stä koulutusta sekä ikäihmisille että henkilökunnalle. Kuuloliitosta saatiin kouluttaja kertomaan ikäkuulosta sekä kuulolaitteista.

Taulukko 2. Kunnassa järjestetyt koulutukset

Ikänäkö ja näkemisen ongelmat	päivämäärä	kylä	osallistujia
	1.4.2014	Hetta ikäihmiset	11 henkilöä
	1.4.2014	Hetta henkilökunta	3 henkilöä
	2.4.2014	Kilpisjärvi koulu	10 henkilöä
	3.4.2014	Karesuvanto	6 henkilöä
Ikäkuulo ja kuulolaitteet	13.5.2014	Enontekiö	19 henkilöä

Hankkeesta tiedotusta on tehty ikäihmisten kerhoissa ja muissa tapaamisissa kunnan asukkaiden sekä työntekijöiden kanssa. Kiersin kertomassa hankkeesta ja ikäihmisten kerhoissa Hetassa 21.1 paikalla 10 ikäihmistä, Palojoensuussa 30.1 paikalla 12 ikäihmistä, Peltovuomassa 19.2 paikalla 6 ikäihmistä, Vanhusneuvoston kokous 5.2 ja 26.2 paikalla sekä varsinaisia, että vara jäseniä. Kotipalvelutyöntekijöiden ja kotisairaanhoidajien kanssa pienempiä palaveriteita aina, kun ajankohtaisia asioita oli.

Hankkeen aikana hanketyöntekijänä osallistuin seuraaviin koulutuksiin.

KEHITTÄJÄTYÖNTEKIJÖIDEN VIDEOPALAVERIT 2013

Palaverissa käsitellään kuntien kehittämistehtävien etenemistä teemoittain. Teemat on jaoteltu tavoitteiden mukaisesti, mikä ohjaa käytävää keskustelua:

Tavoite 1) Ikääntyvän kuntalaisen omatoimisuuden ja arjessa selviytymisen tukeminen (13–14 §). Tavoite 2) Kiireen kesytys toiminnan ohjauksella, palveluohjauksella ja työhyvinvoinnin lisäämisellä kotiin annettavissa palveluissa (13 §, 14 § ja 20 §). Tavoite 3) Strateginen johtaminen ja alueellinen suunnittelu (5 § ja 11 §)

1.11.2013, 8.11.2013, 14.11.2013, 21.11.2013, 28.11.2013, 3.12.2013, 12.12.2013, 19.12.2013

IKÄIHMINEN TOIMIJANA -HANKE / VIDEOPALAVERIT 2014 / SEMINAARIT LAPIN KEHITTÄJÄTYÖNTEKIJÖILLE

7.1.2014, 14.1.2014, 23.1.2014, 28.1.2014, 5.2.2014, 12.2.2014, 18.2.2014

5. Pohdinta

Tein hakkeessa työtä 50 % työajalla, kuljin kotipalvelun työlistalla aina aamuvuorossa klo 7-11 ja iltapäivät hanketyöskentelyä, aivan muutamia yksittäisiä päiviä olin koko päivän hanketyöskentelyssä. Yritin saada alun perin työpäiväni kokonaiseksi kummassakin työssäni, esitin vuoroviikoilla 2 ja 3 päivää kumpaankin työhön, mutta siihen ei esimieheni mukaan ollut mahdollisuutta. Hanketyöskentely ei mielestäni onnistu tällä tavalla, kun sen tein. Aamuvuoron jälkeen lähdin iltapäiväksi toimistolle palavereihin ja kirjaamistyöhön ja videokoulutuksiin, siinä sivussa yritin järjestellä hankkeen tiedotusta ja koulutustilaisuuksia sekä hankkeen, että kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Varsinaisen työni kotipalvelutyöntekijänä vie niin paljon aikaa ettei hanketyöhön voinut keskittyä kunnolla. Hankeen aikana kehittäjätiimi pieneni ja saimme pienemmällä porukalla paljon aikaan, mm. asiakastytyväisyyskyselyn tekoon osallistui sekä kuntoutuksesta fysioterapeutti ja keskuskeittiöltä emäntä, lisäksi kotipalvelutyöntekijöitä ja kotisairaanhoidajia. Kotipalvelutiimin ja fysioterapeutin kanssa keskustelimme paljon hankkeen aikana siitä miten asiakkaiden kotona asumista voisi parantaa.

Pienellä kunnalla on paljon tehtävää ja paljon asiakkaiden hyväksi tehdään. Enontekiöllä on paljon omaishoitajia jotka työllään omaistensa hoitamisessa varmistavat osaltaan sen, että ikäihmisillä on mahdollisuus asua kotonaan. Omaishoitajien apuna toimivat kotisairaanhoidajat ja kotipalvelutyöntekijät.

Perusturvalautakunta hyväksyi kotipalvelulle uudet kriteerit ja kotipalvelumaksut saatiin tarkistettua, kriteerit turvaavat kotona asumista koska palvelutarpeen arviointi on kirjattu kriteereihin. Kehittämistavoitteena oli kotipalvelun kehittäminen yhdessä asiakkaiden kanssa entistä tavoitteellisempaan suuntaan yhteistyössä terveydenhuollon henkilöstön kanssa. Tavoite ei toteutunut koska asiakkaita ei saatu mukaan eikä henkilöstö ehtinyt käyttää aikaa työhön tarpeeksi. Keskustelut kuitenkin syvensivät sosiaalitoimen ja kotisairaanhoidon yhteistyötä. Jatkossa on päätetty että kotipalvelu palavereita pidetään säännöllisesti ja kotisairaanhoidon kanssa yhteistyö jatkuu, fysioterapeutin kanssa pidetään yhteyttä säännöllisesti, esimerkiksi kotona tarvittavien apuvälineiden ja mahdollisen kuntoutuksen tarpeen havaittua otetaan heti yhteyttä fysioterapeuttiin joka hoitaa asiaa eteenpäin.

Vanhusneuvoston perustaminen sujui hyvin ja toiminta on lähtenyt käyntiin samoin yhteistyö kolmannen sektorin kanssa. Kotipalvelun ja kotisairaanhoidon tapaamiset toteutuvat säännöllisesti, kotisairaanhoidon ja kotipalvelu tekevät tiivistä yhteistyötä asiakkaiden hyväksi. Kuntoutuksen kanssa kotipalvelulla on sujuvaa yhteistyötä. Kerhot ovat hyvin pidettyjä ja ikäihmiset ovat käyneet niissä ahkerasti. Valtakunnallisten kolmannen sektorin toimijoiden kanssa on saatu sovittua koulutusta ja esittelykäyntejä kuntaan. Asiakaspaalutteen yhteenvedo on tehty, ja se esitellään perusturvalautakunnan kokouksessa ja sitä on suunniteltu käytettäväksi vuosittain kunnassa asiakastytyväisyyskyselynä ja se liitetään omavalvonta suunnitelmaan.

Kehittämistyöhön olisi pitänyt pystyä keskittymään tehokkaammin jotta olisi saatu mm kirjaamiset uudistettua, suunnitellaan uutta kirjaamis menetelmää kotipalvelun asiakkaille. Sähköistä kirjaamista kotipalvelunasiakkaiden tietojen kokoamiseen on ehdotettu, mutta ainakaan tässä vaiheessa sitä ei voida saada. Koska Enontekiön ja Muonion kunnilla on yhteinen Muonion-Enontekiön terveydenhuollon kuntayhtymä jolla on terveys-

keskukset ja kotisairaanhoido molemmissa kunnissa omansa, lisäksi mm yhteinen vuodeosasto ja röntgen. Kehitettäväksi jää moniammatillinen yhteistyö kotipalvelun asiakkaiden hoidossa, sekä kotipalvelun sähköisen kirjaamisen mahdollistaminen.

Hankkeen toteutuminen mm. etäyhteydet ovat olleet hyvin käytössä, hankkeen toteutuminen on helpottunut huomattavasti koska kunnista on ollut mahdollisuus olla virtupisteen kautta yhteydessä koko hankkeen ajan, työajan käyttö on parantunut hyvien yhteyksien takia, matkustamiseen ei ole tarvinnut kuluttaa aikaa. Koulutuksien järjestäminen henkilökunnalle on saatu etäluennoilla hankkeen aikana paljon tämän hetkistä tietoa, mutta henkilökunnan osallistuminen on ollut vähäistä. Koulutuksista tiedotin hyvissä ajoin, mahdollisesti koulutuksiin ei täällä ole totuttu. Aikaisemmissa koulutuksissakin osallistuminen on ollut vapaaehtoista ja yleensä samat työntekijät osallistuvat koulutuksiin.

Geriatrin palveluita on hyödynnetty kunnassa aikaisemmin, nyt ei ilmeisesti ole ollut tarvetta.

Enontekiön vanhustenhuollon toimintasuunnitelma kuluvalle valtuustokaudelle 31.12.2016 saakka

Asia oli keskustelussa perusturvalautakunnassa ja he ottivat siihen kantaa. Sen pohjalta kesällä jatkotyöstäminen vanhusneuvoston kautta perusturvalautakuntaan joka tekee esityksen khall/valtuustolle.

Liite 1

Kunta: tekiön kunta	Enon-	Aloituspvm: 1.10.2013	Lopetuspvm: 31.5.2014
<p>Kunnan kehittämistavoite:</p> <p><input checked="" type="checkbox"/> Ikääntyvän kuntalaisen omatoimisuuden ja arjessa selviytymisen tukeminen</p> <p><input checked="" type="checkbox"/> Kiireen kesytys toiminnan ohjauksella, palveluohjauksella ja työhyvinvoinnin lisäämisellä kotiin annettavissa palveluissa</p> <p><input type="checkbox"/> Strateginen johtaminen ja alueellinen suunnittelu</p>			
<p>Kunnan kehittämistehtävä</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yhteistyön kehittäminen kunnan toimijoiden, yhdistysten ja järjestöjen kanssa - Palveluohjauksen kehittäminen - Vanhusneuvoston perustaminen, ja sen toiminta edellytysten vahvistaminen 			
<p>Perustelut millä tavalla kehittämistavoite edistää vanhuspalvelulain toimeenpanoa kunnassa (§):</p> <p>1§ Tukea koko ikääntyvän väestön hyvinvointia</p> <p>5§ Suunnitelmassa on painotettava kotona asumista ja kuntouttavia toimenpiteitä</p> <p>6§ Palvelujen riittävyyden ja laadun arviointi</p> <p>8§ Palvelujen kieli, saamen kieli ja kulttuuri taustan huomioon ottaminen</p>			
<p>Kehittäjätyöntekijä :</p> <p>Rantatalo Tuija Lähihoitaja, kotipalvelu työntekijä ja kuvaus työntekijän roolista pilotissa: 50 % kehittäjä työntekijänä, kokooa osana moniammatillista työryhmää pilotti asiakas ryhmän ja toimii hankkeen ja kunnan välisenä tiedottajana. Kirjaaminen, koordinointi ja mallin kirjaaminen.</p>			
<p>Kehittäjätiimi ja kuvaus tiimin jäsenten roolista pilotissa:</p> <p>Terveystieteiden puolelta: Terveyskeskuslääkäri Taina Korhonen, Kotisairaanhoidon Anneli Kultima ja Virpi Klemettinen, Fysioterapeutti Auli Kynsijärvi</p> <p>Sosiaalitoimen puolelta: Vanhainkoti Luppokoti, vastaava hoitaja Satu-Marja Eira-Keskitalo, Saamenkielinen kehittäjä-sosiaalityöntekijä: Anne Näkkäläjäärvi, Kotipalvelu Piia Juuso (saamenkielinen) ja Tuija Rantatalo</p> <p>Tiimin tarkoituksena on hoito- ja palvelusuunnitelman päivittäminen, niin, että suunnitelmassa olisi mahdollisimman tarkka tiedon asiakkaan voimavaroista ja palvelutarpeesta. Mahdollisesti myös asiakkaan terveyden tilan kuvaus (lääkäriltä) liitettäisiin suunnitelmaan sekä asiakkaan käytössä olevat lääkkeet ja kuntoutuksesta jo saadut apuvälineet sekä kuntoutus suunnitelma. Tällöin saataisiin palveluista hyvä kokonaisuus jolla asiakasta voisi tukea mahdollisimman pitkään kotiinsa.</p> <p>Enontekiön kunnassa on ikäihmisille tarjolla palveluopas jonka tarkoitus on jakaa ikäihmisille ja heidän omaisille sekä läheisille tietoa ikäihmisten palveluista Enontekiöllä. Palveluopas sisältää tietoa niin kunnallisista kuin yksityisistäkin ikäihmisten palveluista. Lisäksi tietoa löytyy erilaisten yhdistysten ja järjestöjen toiminnasta. Palveluopasta päivitetään 2x vuodessa.</p>			
<p>Kehittäjäasiakkaat ja kuvaus asiakkaiden roolista pilotissa:</p> <p>Kehittäjä asiakkaiden valinta tapahtuisi yhteistyössä ammattitiimin kanssa. Kehittäjä asiakas auttaa löytämään tarpeelliset palvelut ja mahdolliset muut kotona asumista helpottavat asiat, erilaiset tarpeet eri asiakkailla. Hoito- ja palvelusuunnitelmaan kirjattaisiin myös tukipalvelut joita asiakas käyttää.</p>			

Vanhustyön vastaavan allekirjoitus	Kehittäjätyöntekijän allekirjoitus
_____	_____
Paikka _____	Päivämäärä _____

Liite 2.

ENONTEKIÖN VANHUSNEUVOSTON TOIMINTASÄÄNTÖ 1.1.2014 ALKAEN

Enontekiön vanhusneuvosto toimii kunnanhallituksen asettamana toimikuntana. Vanhusneuvoston toimikausi on valtuustokausi.

Vanhusneuvoston tehtävänä on:

Osallistuu Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä ikääntyneiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) mukaisen ikääntyvän väestön hyvinvointia koskevan suunnitelman valmisteluun sekä palvelujen riittävyyden ja laadun arviointiin.

Vaikuttaa kunnalliseen päätöksentekoon asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneiden hyvinvoinnin kannalta.

Edistää ikääntyneiden terveyttä, hyvinvointia, toimintakykyä, ja pärjäämistä kunnassa.

Tiedottaa toiminnastaan.

Vanhusneuvosto päättää käsiteltäväkseen otettavista asioista. Kunnan eri toimielimet voivat myös pyytää vanhusneuvoston lausuntoa. Muonion-Enontekiön terveydenhuollon kuntayhtymän osalta vanhusneuvosto voi tehdä esityksen kuntayhtymälle sen toimialaan liittyvän asian käsittelystä vanhusneuvostossa, mikäli katsoo tämän aiheelliseksi.

Kunnanhallitus valitsee vanhusneuvostoon perusturvalautakunnan esityksestä seitsemän (7) vanhuseläkeikäistä jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Valinnassa huomioidaan, että kunnan eri alueet, kummatkin sukupuolet sekä kunnan kieliryhmät ovat edustettuina.

Vanhusneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Tarvittaessa vanhusneuvosto laatii toimintakaudekseen tai toimintavuodeksi toimintasuunnitelman.

Vanhusneuvoston kokous on päätösvaltainen mikäli läsnä on vähintään neljä jäsentä.

Sosiaaliosaston osastosihteeri määrää vanhusneuvostolle sihteerin.

Vanhusneuvosto voi kutsua kunnan viranhaltijoita ja työntekijöitä sekä kunnan muiden toimijoiden edustajia asiantuntijoina kuultavaksi vanhusneuvoston kokouksiin.

Vanhusneuvosto kokoontuu vuodessa 2-4 kertaa, tarvittaessa useammin. Vanhusneuvosto voi järjestää myös seminaareja, kehittämistilaisuuksia tai koulutustilaisuuksia.

Vanhusneuvoston kokouksista pidetään pöytäkirjaa.

Vanhusneuvoston kokouksista maksetaan palkkio ja jäsenten matkat korvataan kunnan luottamushenkilöiden palkkiosäännön mukaan.

Sihteeri järjestää vanhusneuvostolle toimitilat, huolehtii kokousten koolle kutumisesta, asiantuntijoina kuultavaksi kutumisesta ja muista järjestelyistä.

Kunnanhallitus varaa vuosittain vanhusneuvoston kuluihin määrärahan.

Liite 3.

Enontekiön kunnan kotihoidon asiakaskysely 2014

Pyydämme teitä vastaamaan seuraaviin kysymyksiin kokemustenne perusteella,

voitte pyytää kotipalvelun työntekijää opastamaan lomakkeen täyttämässä, merkitse oikea vaihtoehto x:lla.

Kysely tehdään nimettömänä ja saatu tieto käytetään palvelujen kehittämisen tukena.

Vastaukseksi riittää rasti ruutuun. Kaksi kysymystä vaatii kirjoittamista.

1. Miten suoriudutte seuraavista asioista itse?

	hyvin	melko hyvin	tuottaa vaikeuk- sia	avustet- tuna	en lain- kaan
Ruokailu					
Ruuan valmistus					
Asiointi ja kaupassa käyminen					
Vuoteesta nousu/ vuoteeseen meno					
Pukeutuminen/ riisuutuminen					
Peseytyminen					
Liikkuminen sisällä					
Liikkuminen ulkona					
Wc:ssä käynti					
Tiskaaminen					
Imurointi					
Viikkosiivous					
Pyykin pesu					
Pihatytöt					
Postin hakeminen					
Lääkkeiden ottaminen					
Lääkkeiden jako dosettiin					
Saunominen ja suihkussa käynti					
Puiden kantaminen					
Asumnon lämmittäminen					

2. Saatto ja keneltä saat apua seuraavissa asioissa?

	puoliso/ lapset	naapuri/ ystävä	koti- palvelu	kotisai- raanhoi- to	en saa/ tarvitse
Ruokailu					
Ruuan valmistus					
Asiointi ja kaupassa käyminen					

Vuoteesta nousu/ vuoteeseen meno					
Pukeutuminen/ riisuutuminen					
Peseytyminen					
Liikkuminen sisällä					
Liikkuminen ulkona					
Wc:ssä käynti					
Tiskaaminen					
Imurointi					
Viikkosiivous					

Saatko ja keneltä saat apua seuraavissa asioissa?

	puoliso/ lapset	naapuri/ ystävä	koti- palvelu	kotisai- raanhoi- to	en saa/ tarvitse
Pyykin pesu					
Pihatyöt					
Postin hakeminen					
Lääkkeiden ottaminen					
Lääkkeiden jako dosettiin					
Saunominen ja suihkussa käynti					
Puiden kantaminen					
Asumnon lämmittäminen					

3. Keskuskeittiön ateriapalvelua käyttävät

Ruokailen		kotona		Luppo- kodilla	
Aterian annoskoko on	sopiva	liian suu- ri		liian pie- ni	
Mieliruokani on	liha	kala			
muu, mikä?					
Ruuan tarjoilulämpötila	pääruoka:	sopiva		kylmä	
	salaatti:	sopiva		kylmä	
Ovatko ateriat vaihtelevia ?		kyllä		ei	
Onko ruuassa sopivasti mausteita ?		kyllä		ei	

4. Mielpiteenne kotipalvelun palveluista

	en koskaan	hyvin harvoin	joskus	usein	aina
Onko kanssanne sovittu käyntipäivä?					
Entä käyntiaika etukäteen?					
Saatteko yhteyden kotipalvelun					

työntekijään jos tarvitsette?					
Saapuvatko kotipalvelutyöntekijät silloin kun on sovittu?					
Koetteko saavanne hyvää kotipalvelua?					
Tekevätkö kotipalvelun työntekijät sovitut tehtävät?					
Saatteko riittävästi tietoa palveluista, joita järjestetään kotiin?					
Onko kotipalvelutyöntekijällä aikaa hoitaa sovitut tehtävät ilman kiirettä?					

Ikänne	70-75	76-80	81-85	86-90	91-95

Sukupuolenne	nainen	mies	

Siviilisäätynne	avioliitos- sa	naimaton	leski	eronnut	

Millaiseksi kuvailisit oman tämän hetkisen terveydentilasi ?	erittäin huono	tyyydyttävä	melko hyvä	erittäin hyvä	

Onko terveydentilassasi tapahtunut muutosta 3- 6 kk aikana	ei	vähän	paljon

Onko terveydentilassasi tapahtunut muutosta 6-12kk aikana	ei	vähän	paljon

Onko terveydentilasi muutoksesta johtuen, hoito- ja palvelusuunnitelmaasi päivitetty ?

Käyttekö ikäihmisille tarkoitetuissa kerhoissa tai/ja kansalaisopiston järjestämissä tuokioissa? Kerro missä.

Kiitos vastauksestanne !